

علی محمدی / ایران

چرا گاهی گفت‌وگوهای عادی روزمره به مشاجره ختم می‌شود؟

معجزه گوش دادن

مریم طالبی
گزارش نویسن

می‌شوند و هرکدام چیزی می‌گویند. یکی می‌گوید تره‌بار همیشه همه چیزش بد است و یکی دیگر راضی است و قیمت‌ها را با مغازه روبه‌رویی مقایسه می‌کند که جنس‌هایش هیچ فرقی با تره بار ندارد اما قیمتش سه برابر است. مرد مسن بالاخره به حرف می‌آید: «ای بابا یک چیزی گفتیم همه‌تان حمله کردید.» یکی از زن‌ها می‌گوید: «من که شما را تأیید کردم حاج آقا، حالا به زبان خودم.» مرد اما راضی نمی‌شود و قیافه‌اش یک جوری است که انگار از همه دلخور است.

در نهایت همه خریدهایشان را حساب می‌کنند و یکی یکی دنبال کارشان می‌روند. ترازودار زیر لب غر می‌زند: «هر

زن کیسه‌های خرید را کنار ترازو می‌گذارد و کمرش را صاف می‌کند. همزمان چند قلقل دلمه‌ای از کنار دستش برمی‌دارد و روی نایلون‌ها می‌گذارد: «این‌ها را هم حساب کن.» مرد مسن که پشت سرش ایستاده سر تکان می‌دهد: «بار امروزتان که اصلاً به درد نمی‌خورد. بی‌خود این همه خرید کرده‌ام.» ترازودار که این جمله خطاب به اوست چیزی نمی‌گوید. زن جلویی در عوض جواب می‌دهد: «امروز که خوب بود آقا، دیگر الکی ایراد می‌گیرید. اگر خوب نبود چرا این همه خرید کردید؟!» مرد حوصله جواب دادن ندارد. یکی دو نفر دیگر وارد بحث

دو نفر دیگر هم پشت بند او همین کار را می‌کنند. دیگر پیامی رد و بدل نمی‌شود. فقط کسی می‌نویسد: «چرا اینجوری کردند؟ فقط داشتیم بحث می‌کردیم.» دور هم جمع شده‌اند تا دسته جمعی فوتبال تماشا کنند. کری‌خوانی‌های همیشگی هم که یک پای ثابت اینجور محافل است. بعضی وقت‌ها با خنده و شوخی پیش می‌رود و بعضی وقت‌ها هم به دعوا ختم می‌شود. این بار از همان وقت‌هاست که قرار است دعوا شود. کسی تحمل ندارد دیگری حرف بزند. نه اینکه فقط رقبا باهم مخالف باشند، بلکه طرفداران یک تیم واحد هم آنقدر با نظرات هم مخالفت می‌کنند که صاحبخانه دیگر حسابی کلافه می‌شود و

یکی دو بار تلاش می‌کند بین میهمانان صلح برقرار کند اما ناکام می‌ماند. تماشاگران آنقدر سر هم داد می‌زنند که این بار صاحبخانه مجبور می‌شود تذکر دهد که همسایه‌ها دیگر صدایشان درمی‌آید. میهمانان به اجبار کمی فاصله را پایین می‌کشند و سعی می‌کنند خودشان را مشغول تماشای تلویزیون یا خوردن تنقلات کنند اما فقط یک جرقه کافی است تا دوباره از کوره در بروند. این صحنه‌ها برای همه ما آشناست، بارها و بارها با آنها برخورد داشته‌ایم و خودمان هم خیلی وقت‌ها درگیر چنین جرقه و بحث‌هایی بوده‌ایم. خیلی‌هایمان با کوچک‌ترین حرف مخالف از کوره درمی‌رویم. دلمان می‌خواهد هرطور

”

برای اینکه تلاش

کنیم بدون

کشاندن بحث

به جدل باهم

گفت و گو کنیم،

هیچ وقت دیر

نیست. حداقل

می‌شود تمرین

کرد؛ تمرین

گوش دادن

بدون آنکه فوری

جمله‌ای تند در

پاسخ به گوینده

را در ذهن آماده

کنیم. می‌توانیم

بشنویم و بعد

نظر خودمان را

بگوییم آن‌هم

جوری که به نظر

نیاید قصد دعوا

داریم

شده حرف خودمان را به کرسی بنشانیم. گاهی پادمان می‌رود کسی که درحال جدل با او هستیم عزیزتر است که ممکن است از ما رنجیده خاطر شود و این رنجش تا مدت‌ها در دلش باقی بماند. اما چرا بعضی وقت‌ها تا این اندازه تحمل شنیدن نظری غیر از نظر خودمان را نداریم و برای یک گفت‌وگوی ساده احساس ناتوانی می‌کنیم؟

دکتر محمد گروسی، جامعه‌شناس در پاسخ به این سؤال این‌طور می‌گوید: «وقتی با بیماری‌های اجتماعی مواجه می‌شویم باید به این توجه کنیم که آیا این یک بیماری است یا عوارض بیماری. اینکه ما چرا نمی‌توانیم عقاید هم‌دیگر را تحمل و با هم گفت‌وگو کنیم از عوارض بیماری است و پیدا کردن علت بیماری اینجا بسیار مهم است که کار جامعه‌شناس هم همین است. ما خیلی وقت‌ها گرفتار خودمداری می‌شویم. در واقع بیشتر درگیر تک‌گویی و مونولوگ هستیم و اهل دیالوگ یا گفت‌وگو نیستیم.»

این جامعه‌شناس در ادامه می‌گوید: «این قضیه به فرهنگ عامه خودمان هم برمی‌گردد. پدر و مادرها بچه را طوری بار می‌آورند که بیرون خیلی حرف دلش را نزنند و به این شکل ما را از کودکی از گفت‌وگو منع می‌کنند. در این جامعه آدم‌ها از هم دور می‌شوند و نمی‌خواهند حرف‌شان را به هم بزنند و با هم گفت‌وگو داشته باشند و ارتباط‌ها محدود می‌شود. از آن طرف یک جغرافیایی داریم که گرم و خشک است و انسان‌ها زندگی خود را براساس نیاز شکل می‌دهند و رقابت بر سر منافع، زیاد. و به همین دلیل ارتباط کمتر می‌شود.

همین باعث شده تا در فلات به یک زندگی کلونی برسیم یعنی با وجود تمام پیوندهای فرهنگی، زبانی و دینی یک جوهرایی خودمدار بشویم یعنی کنار هم اما جدا از هم زندگی کنیم و خود انکاتر باشیم که همین هم روبه‌های مثبت دارد هم منفی. اتفاق بدی که می‌افتد این است که این وسط تجربه

اجتماعی منتقل نمی‌شود یعنی آدم‌ها تجربه‌های خودشان را کمتر در اختیار هم قرار می‌دهند و این تجربه‌های خرد فردی تبدیل به تجربه‌های کلان تاریخی و اجتماعی نمی‌شود. از طرف دیگر حالا زندگی اجتماعی ما به سمتی رفته که به این ارتباطات نیاز داریم و باید باهم در فضای اجتماعی گفت‌وگو کنیم و اینجا معلوم می‌شود که این تمرین تاریخی را نداریم. آدم خودمدار فکر می‌کند اندوخته‌هایی از حکمت و دانش و دانایی دارد که دیگران نمی‌فهمند. ما چون اساسا فرهنگ گفت‌وگو نداشته‌ایم گوش‌هایمان تربیت نشده یعنی عادت نداشتیم که حرف هم‌دیگر را بشنویم و خیلی وقت‌ها آدم‌های این الوقتی شده‌ایم. بر همین اساس فقط می‌خواهیم حرف خودمان را بزنیم و تمام شود و برود. حالا این عیب کلی می‌آید و در زندگی روزمره اجتماعی ما تبدیل به یک چیزهای ریزتری هم می‌شود. مثلاً شما بشدت آدم‌های زیادی را می‌بینید که همان موقع که دارید حرف می‌زنید متوجه می‌شوید اصلاً به حرف شما فکر نمی‌کنند و فقط سرشان را تکان می‌دهند یعنی اینکه زود باش حرفت را تمام کن تا من حرفم را بزنم.

سکوت خیلی مهم است؛ چیزی که اغلب ما یاد نگرفته‌ایم. ما فقط می‌شنویم اما گوش نمی‌دهیم. اینها منجر به همان آسیب کلی در نظام تربیتی ما می‌شود و به جای این که بین آدم‌ها ایجاد پل کند، مدام احساس می‌کنیم که دور و برمان دیوار است. در واقع آدم‌ها نمی‌توانند باهم حرف بزنند چون آن را یاد نگرفته‌اند و برای همین است که خیلی وقت‌ها کوچک‌ترین بحثی تبدیل به مشاجره می‌شود.

برای اینکه تلاش کنیم بدون کشاندن بحث به جدل باهم گفت‌وگو کنیم، هیچ وقت دیر نیست. حداقل می‌شود تمرین کرد؛ تمرین گوش دادن بدون آنکه فوری جمله‌ای تند در پاسخ به گوینده را در ذهن آماده کنیم. می‌توانیم بشنویم و بعد نظر خودمان را بگوییم آن‌هم جوری که به نظر نیاید قصد دعوا داریم.

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۳۷۹۸

متوسط								
		۳			۷			
								۲
۹	۸			۳	۷			
۴	۹			۷				
		۶	۱	۸				
				۵	۱	۹		
							۸	۹
		۴	۶					
								۷
۷	۶						۲	

خیلی سخت								
				۵			۸	
			۶					۵
۹			۴					
				۵		۳	۸	
					۱			
۵		۴	۹					
						۳		۶
			۷					
		۹					۲	

۵	۸	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۷	۱	۸	۵	۳	۸	۷		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		
۴	۵	۷	۸	۱	۴	۳		
۱	۴	۵	۷	۸	۱	۴		
۸	۷	۱	۴	۳	۸	۷		